

NATURA 2000

TIETOLOMAKE

Luonnonvaraisten lintujen suojelusta annettu neuvoston direktiivi 2009/147/EY sekä luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta annettu neuvoston direktiivi 92/43/ETY

TIETOLOMAKE

Erityissuojelualueille (SPA), ehdotuksille yhteisölle tärkeiksi alueiksi (pSCI), yhteisölle tärkeille alueille (SCI) ja erityisten suojelutoimien alueille (SAC)

1. ALUEEN TUNNISTUS**1.1. TYYPPI**

B

1.2. ALUEEN KOODI

FI0100013

1.3 ALUEEN NIMI:

Puujärvi

1.4. ENSIMMÄINEN TÄYTTÖAJANKOHTA

199609

1.5. PÄIVITYSAJANKOHTA

200711

1.6. VASTUUTAHO:

Metsähallitus

1.7. AJANKOHTA, JONA ALUE ON ILMOITETTU JA OSOITETTU/LUOKITELTU ERITYISALUEEKSI

Ajankohta, jona alue on luokiteltu SPA-alueeksi:

Kansallinen oikeusperusta SPA-alueen osoittamiselle:

Ajankohta, jona aluetta on ehdotettu SCI-alueeksi:

199808

Ajankohta, jona alue on vahvistettu SCI-alueeksi (*):

Ajankohta, jona alue on osoitettu SAC-alueeksi:

201504

Kansallinen oikeusperusta SAC-alueen osoittamiselle:

Asetus 354/2015

Huomautus/huomautukset (**):

(*) (*) Valinnainen kenttä. Ympäristöasioiden pääosasto dokumentoi ajankohdan, jona alue on vahvistettu SCI-alueeksi (asiaa koskevan EU-luettelon hyväksymispäivä).

(**) (**) Valinnainen kenttä. Huomautuksia voidaan antaa esimerkiksi sellaisten alueiden luokittelu- tai osoittamisajankohdista, jotka koostuvat alunperin erillisistä SPA- ja /tai SCI-alueista

2. ALUEEN SIJAINTI

2.1 ALUEEN KESKIPISTE (desimaaliasteina)

Pituusaste

23,7092

Leveysaste

60,2536

2.2 PINTA-ALA (ha):

694,00

2.3 MERIPINTA-ALAN OSUUS (%):

0

2.4 PITUUS (km):

2.5 HALLINNOLLINEN ALUEKOODI JA -NIMI:

NUTS II -tason koodi

FI1B

Unionin alueen nimi

Helsinki-Uusimaa

2.6 LUONNONMAANTIETEELLISET VYÖHYKKEET:

☐ Alppivyöhyke (% (*))	☒ Boreaalinen vyöhyke (% (*))	☐ Välimeren vyöhyke (% (*))
☐ Atlantin vyöhyke (% (*))	☐ Mannervyöhyke (% (*))	☐ Pannonian vyöhyke (% (*))
☐ Mustanmeren vyöhyke (% (*))	☐ Makaronesian vyöhyke (% (*))	☐ Arovyöhyke (% (*))

(*) Jos alue sijitsee useammalla kuin yhdellä luonnonmaantieteellisellä vyöhykkeellä, ilmoitetaan peittävyysprosentti kullakin vyöhykkeellä (valinnainen).

3. TIEDOT ALUEEN EKOLOGIASTA

3.1. ALUEELLA ESIINTYVÄT LUONTOTYYPIET SEKÄ ALUEEN ARVIOINTI NIIDEN OSALTA:

Liitteen I mukaiset luontotyytit						Alueen arviointi			
Koodi	PF	NP	Pinta-ala (ha)	Luolat (lkm)	Tietojen laatu	A B C D	A B C		
						Edustavuus	Suhteellinen pinta-ala	Suojelu	Yleisarviointi
3110			646,4		M	B	C	B	B
3160			0,7		M	B	C	B	C
3260			0,4		M	B	C	B	C
7140			0,37		G	B	C	A	C
8210			0,01		G	B	C	A	B
9010			14		G	C	C	B	C
9020			1,5		M	B	C	B	B
9050			6,6		G	B	C	B	C
9080			0,96		G	C	C	B	C
9190			1,5		M	B	C	B	B
91D0			7,5		G	B	C	A	C

PF: Merkitään "x" ensisijaisuuden ilmoittamiseksi, jos luontotyyppi esiintyy sekä ensisijaisesti suojeltavassa että muussa muodossa (6210, 7130, 9430)

NP: Merkitään "x", jos luontotyyppiä ei enää esiinny alueella (valinnainen)

Pinta-ala: Ilmoitettaessa voidaan käyttää desimaaliarvoja

Luolat: Jos luontotyypeistä 8310 ja 8330 (luolat) ei ole saatavilla arvioita pinta-alasta, ilmoitetaan luolien lukumäärä

Tietojen laatu: G = "Hyvä" (esimerkiksi tutkimusten perusteella), M = "Kohtalainen" (esimerkiksi osittaisten tietojen ja ekstrapolaation perusteella), P = "Huono" (esimerkiksi karkea arvio)

3.2 DIREKTIIVIN 2009/147/EY 4 ARTIKLAN JA DIREKTIIVIN 92/43/ETY LIITTEEN II MUKAISET LAJIT SEKÄ ALUEIDEN ARVIOINTI NÄIDEN OSALTA

Laji			Alueen populaatio					Alueen arviointi						
Ryhmä	Koodi	Tieteellinen nimi	S	NP	Koko		Yksikkö	Luok-ka	Tietojen laatu	Popu-laatio	Suojelu	Eristy-neisyys	Yleis-arv.	
					Tyyppi	Minimi								Maks.
M	1910	Pteromys volans			p	2	5	i		G	C	B	B	C

3.3 MUUT TÄRKEÄT KASVI- ja ELÄINLAJIT

Laji			Alueen populaatio					Perustelut				
Ryhmä	Koodi	Tieteellinen nimi	S	NP	Koko		Yksikkö	Luok-ka	Liite		Muut luokat	
					Minimi	Maksimi			IV	V	A	B
B	A006	Podiceps grisegena			10	30	p	R				X
Fu		Fistulina hepatica						R		X		
Fu		Xylobolus frustulatus						R		X		
L		Bagliettoa parmigerella						V		X		
L		Chaenotheca gracilentia						V		X		
L		Lobaria scrobiculata						R		X		
L		Nephroma bellum						R		X		
L		Nephroma resupinatum						R		X		
L		Sclerophora coniophaea						V		X		
P		Brachythecium tommasinii						V		X		
P		Hammarbya paludosa						P		X		
P		Jungermannia leiantha						V		X		
P		Nowellia curvifolia						V		X		

Ryhmä: A = Saimakkoeläimet, B = Linnut, F = Kalat, FU = Sienet, I = Selkärangattomat, L = Jäkelät, M = Nisäkkäät, P = Kasvit ja R = Matelijat

Koodi: Lintujen ja liitteiden IV ja V lajien osalta tulisi tieteellisen nimen lisäksi käyttää viiteportaalisissa annettua koodia.

S: Merkitään "kyllä", kun lajia koskevat tiedot ovat arkaluontoisia ja niitä sen vuoksi ei aseteta yleisesti saataville

NP: Merkitään "x", jos lajia ei enää esiinny alueella (valinnainen)

Tyyppi: p = pysyvä, r = pesivä/lisääntyvä, c = levähtävä, w = talvehtiva (kasvien ja muiden kuin muuttavien lajien osalta merkitään "pysyvä")

Yksikkö: i = yksilöt, p = parit tai muut yksiköt populaatioyksiköitä ja koodeja koskevan standardoidun luettelon mukaisesti ottaen huomioon luontotyyppidirektiivin 12 ja 17 artikla (raportointi) (ks. viiteportaali).

Luokka (runsausluokat): C = Yleinen, R = Harvinainen, V = Hyvin harvinainen, P = Esiintyvä.

Perusteluluokat: IV, V: Luontotyyppidirektiivin liitteissä IV ja V olevat lajit, A: Kansallinen punainen lista, B: Kotoperäinen (endeemi), C: Kansainväliset yleissopimukset ja D: muu syy

Tietojen laatu: G = "Hyvä" (esimerkiksi tutkimusten perusteella), M = "Kohtalainen" (esimerkiksi osittaisten tietojen ja ekstrapolaatin perusteella), P = "Huono" (esimerkiksi karkea arvio) ja DD = "Ei tietoja" (tätä luokkaa käytetään vain, jos populaation koosta ei voida tehdä edes karkeaa arviota; tässä tapauksessa populaation kokoa koskeva kenttä voidaan jättää tyhjäksi, mutta runsausluokkia koskeva kenttä on täytettävä).

4. ALUEEN KUVAUS

4.1. ALUEEN YLEISPIIRTEET:

Koodi	Luontotyyppiluokka	Peittävyys (%)
N06	Sisävedet: järvet ja lammet sekä virtaavat vedet	93
N07	Suot ja rantakasvillisuus	1
N16	Lehtipuumetsät	2
N17	Havupuumetsät	3
N22	Sisämaan kalliot, vyörysoramaat, hietikot, pysyvän lumen alueet (ja jäätiköt)	1
N23	Muut maa-alueet: kaupungit, kylät, tiet, kaatopaikat, kaivokset, teollisuusalueet jne.	0
LUONTOTYYPPIEN KOKONAISPEITTÄVYYS		100 %

ALUEEN MUUT OMINAISPIIRTEET

Natura 2000-kohteeseen kuuluvat Karjalohjalla sijaitseva Puujärvi, järven luoteisosassa sijaitseva Vuoriniemi, järven pohjoispuolella sijaitseva Heponiemen tammiston alue sekä Puujärven luoteispuolella olevat Rautlammen ja Sikasuon alueet.

Puujärvi on maisemallisesti kaunis, karu ja kirkasvetinen järvi. Järvi rajoittuu idässä toiseen Salpausselkään. Puujärven valuma-alue on sen kokoon nähden pieni. Järvi on myös melko syvä. Veden vaihtuminen on näin ollen hidasta, viipymä on noin seitsemän vuotta. Puujärven veden laatu on luokiteltu erinomaiseksi. Järven vesipinta-ala on 6,5 km².

Heponiemen tammisto on laajahko yhtenäinen tammimetsä, jossa on runsaasti eri-ikäisiä tammia, myös erittäin suuria ja vanhoja.

Vuoriniemi on luonnoltaan monipuolinen alue, jolla on rehevää pähkinälehtoa, metsäistä kalkkikalliota ja lettoista saranevaa.

Rautlammen alue muodostuu pohjoisosan boreaalisesta luonnonmetsästä ja etelän puronvarsilehdosta sekä niiden väliin jäävästä metsäalueesta.

Sikasuo on ojittamatonta rämettä ja nevaa ja sen halki kulkee luonnontilainen puro. Puron varressa mineraalimaan rajalla on pienialainen tervaleppäluhta. Särkilampi on pikkuinen soiden lähes kokonaan ympäröimä lampi.

4.2. ALUEEN LUONNE JA MERKITYS

Puujärvi ympäröivine kohteineen muodostaa luontokokonaisuuden, jossa on järven lisäksi useita erilaisia arvokkaita luontotyyppiejä: vanhaa metsää, pähkinälehtoa, jalopuumetsiköitä, kalkkikalliota ja luonnontilaista suota.

Alueella on sekä valtakunnallisesti että Uudellamaalla uhanalaisten eläin- ja kasvilajien esiintymiä.

Vuoriniemen alueella on edustavaa kalkkialueen lehtoa, jossa kasvaa mm. lehtosinijuuri ja lehtoneidonvaippa. Kallioseinämien sammallajistossa on uhanalaisia lajeja, mm. etelänsuikerosammal.

Heponiemen tammisto on Uudenmaan ainoa sisämaan tammimetsä, jossa on runsaasti vanhoja tammia, muut sijaitsevat rannikolla. Vanhojen tammien rungoilla on harvinaista jäkälä- ja sienilajistoa mm. härmähuhmarjäkälä ja silomunuaisjäkälä.

Rautlammen alueen luonnonmetsä ei ole vielä kovin vanhaa, mutta selkeästi luonnontilaista kuusikkoa. Metsien väliin jäävä suo on myös luonnontilainen. Alueen eteläosan purolaaksossa on lahpuustoista pähkinäpensaslehtoa. Lehdon tuntumassa on liito-oravan pesäpuu. Lehdon ja luonnonmetsän väliin jäävältä alueelta on runsaasti havaintoja lahpuilla ja kallioilla kasvavista valtakunnallisesti uhanalaisista sammalista ja jäkälästä.

Sikasuoalueen arvot ovat luonnontilaisessa suossa ja purossa sekä pienessä tervaleppäluhdassa. Suolla kasvaa myös harvinaisia kasveja mm. konnanlieko ja suovalkku.

Alueen suojelutavoite:

Kaikki tietolomakkeen taulukoissa 3.1 ja 3.2 mainitut luontotyypit ja lajit (lukuun ottamatta

edustavuudeltaan luokkaan D luokiteltuja luontotyyppejä ja populaation merkittävyyden osalta luokkaan D luokiteltuja lajeja) kuuluvat alueen suojeluperusteisiin ja kaikkien niiden suojeluperusteena on vähintäänkin alueen merkittävyyden säilyttäminen osana verkostoa.

Lisäksi alueen suojelussa ja hoidossa painotetaan seuraavia tavoitteita:

- alueella vallitseva luontotyyppien ja lajien sekä niiden elinympäristöjen tila säilytetään turvaamalla luonnon omien prosessien mukainen kehitys;
- alueella vallitseva luontotyyppien ja lajien sekä niiden elinympäristöjen tila säilytetään hoitotoimenpiteillä;
- luontotyyppien ja lajin elinympäristön laatua tai lajin populaation elinvoimaisuutta parannetaan ennallistamis- ja hoitotoimenpitein.

4.3 UHAT, KUORMITUKSET JA TOIMET, JOILLA ON VAIKUTUKSIA ALUEESEEN**Kaikkein tärkeimmät vaikutukset ja toimet, joilla on suuria vaikutuksia alueeseen**

KIELTEISET VAIKUTUKSET				MYÖNTEISET VAIKUTUKSET			
ARVIOINTI-SKAALA	UHAT JA KUORMITUKSET (koodi)	PILAANTUMINEN	SISÄPUOLELLA / ULKOPUOLELLA (i o b)	ARVIOINTI-SKAALA	TOIMET, HOITO (koodi)	PILAANTUMINEN	SISÄPUOLELLA / ULKOPUOLELLA (i o b)

Muita tärkeitä vaikutuksia, joilla kohtalaisia/vähäisiä vaikutuksia alueeseen

KIELTEISET VAIKUTUKSET				MYÖNTEISET VAIKUTUKSET			
ARVIOINTI-SKAALA	UHAT JA KUORMITUKSET (koodi)	PILAANTUMINEN	SISÄPUOLELLA / ULKOPUOLELLA (i o b)	ARVIOINTI-SKAALA	TOIMET, HOITO (koodi)	PILAANTUMINEN	SISÄPUOLELLA / ULKOPUOLELLA (i o b)

Arviointiskaala: H = suuri, M = kohtalainen, L = vähäinen

Pilaantuminen: N = Typpikuormitus, P = Fosfori-/fosfaattikuormitus, A = Happokuormitus/hapettuminen, T = Toksiset epäorgaaniset kemikaalit, O = Toksiset orgaaniset kemikaalit, ja X = Monenlaisia pilaavia aineita.

i = sisäpuolella, o = ulkopuolella, b = sekä sisä- että ulkopuolella.

4.4 OMISTUSSUHTEET (valinnainen)

	Tyyppi	(%)
Julkinen	Kansallinen/ liittovaltion taso	5
	Valtio/maakunta	
	Paikallinen/ kunnallinen	
	Muu julkinen	
	Yhteisomistus	
	Yksityinen	95
	Ei tiedossa	
	Yhteensä	100

4.5 TIETOLÄHTEET (VALINNAINEN)

Haapanen, A., Kaarikivi-Laine, U. & Saastamoinen, V-L. 1992: Erityissuojelua vaativat vesistöt. Vesistöjen erityissuojelutyöryhmän mietintö. - Ympäristöministeriö, ympäristönsuojeluosasto; työryhmän mietintö 63/1992. Helsinki. 176 s. (Julkaistu artikkeli, avainsanat: erityissuojelu, suojeluarvo, vesistöt)

Pykälä, J. 1992: Länsi-Uudenmaan seutukaava-alueen kasvistoltaan arvokkaat kalliit II. - Länsi-Uudenmaan seutukaavaliitto. Lohja. 186 s. + 4 liitettä. (Julkaistu artikkeli, avainsanat: kasvillisuus, kalliit, Länsi-Uusimaa)

Pykälä, J. 1996: Lisiä Karjalohjan arvokkaiisiin luontokohteisiin. - 6 s. + 3 karttaliitettä. (Julkaisematon selvitys, avainsanat: Karjalohja, uhanalaiset kasvit)

Pykälä J. 1987: Länsi-Uudenmaan seutukaavaliiton arvokkaat kasvillisuuskohteet ja uhanalaiset kasvit. Länsi-Uudenmaan seutukaavaliitto

Tietokantapäivitys 2016:

Hilksa, S. 2010: Vuoriniemen luonnonsuojelualueen hoitosuunnitelma. Metsähallitus, Etelä-Suomen luontopalvelut.

Metsähallitus 2013: Luontotyyppi-inventointi. MHGIS ja YSAGIS -tietokannat, luontotyyppi-aineisto 15.11.2013.

Suomen ympäristökeskus 2013: Hertta (Eliölajit-tietojärjestelmä) 1/2013 (Lajien tausta-aineisto irroitettu 1.1.2013).

Ympäristöhallinto 2014. Suomen raportti EU:lle luontodirektiivin toimeenpanosta lajeittain ja luontotyypeittäin 2007-2012. [Viitattu 2014.] www.ymparisto.fi/
Luontodirektiivinluontotyyppiraportit.

Linkit:

5. ALUEEN SUOJELUN TILA (VALINNAINEN)

5.1 SUOJELUALUETYYPIT KANSALLISELLA JA ALUEELLISELLÄ TASOLLA

Koodi	Peittävyys (%)
FI00	100

5.2 ALUEEN YHTEYDET MUIHIN ALUEISIIN:

-osoitettu kansallisella tai alueellisella tasolla

Tyyppin koodi	Alueen nimi	Tyyppi	Peittävyys (%)
---------------	-------------	--------	----------------

-osoitettu kansainvälisellä tasolla

Tyyppi	Alueen nimi	Tyyppi	Peittävyys (%)
--------	-------------	--------	----------------

5.3 ALUEEN OSOITTAMINEN

Puujärvi valuma-alueineen on ympäristöministeriön asettaman vesistöjen erityissuojelutyöryhmän mietinnössä luokiteltu erityistä suojelua vaativaksi vesistöksi. Järven rannoilla on runsaasti loma-asutusta, joten sen merkitys virkistyskäytölle on suuri. Veden laatua uhkaavia tekijöitä ovat maa- ja metsätalouden hajakuormitus sekä loma-asuntojen jätevedet. Natura-alueeseen kuuluu Puujärven vesialue, toteutuskeinona on vesilaki. Vesilain keinoin turvataan veden laadun säilyminen, hydrologia ja järven vesikasvillisuus.

Vuoriniemi (pinta-alaltaan 6 ha), Heponiemen tammisto (4 ha) sekä Sikasuon alue (8 ha) on vahvistetussa Länsi-Uudenmaan seutukaavassa pääosin varattu suojelualueiksi (SL). Rautlammen alue (28 ha) ei ole mukana seutukaavassa eikä kuulu mihinkään suojeluohjelmaan. Näiden alueiden toteuttamiskeinona on luonnonsuojelulain mukaisen suojelualan perustaminen yhteensä 46 hehtaarin alueelle.

6. ALUEEN HOITO

6.1 ALUEEN HOIDOSTA VASTAAVA(T) TAHO(T):

Metsähallitus

Uudenmaan Ely-keskus

6.2 HOITOSUUNNITELMA(T):

Onko hoitosuunnitelma laadittu?

Kyllä

Nimi: Hilska, S. 2010: Vuoriniemen luonnonsuojelun hoitosuunnitelma. Metsähallitus, Etelä-Suomen luontopalvelut.

Ei, mutta valmisteilla

Heponiemen tammistossa luultavasti hoitotarvetta, kuusten poistoa.

Ei

Linkki:

6.3 SUOJELUTOIMET

7. ALUEEN KARTTA

INSPIRE ID -tunnus:

Onko kartta toimitettu PDF-tiedostona? (valinnainen)

Kyllä

Ei

Tiedot alkuperäisestä kartasta, jota käytetty sähköisten rajausten digitoimisessa (valinnainen).